

***Lingua Franca* Di Sarawak: Aplikasi Teori Pilihan Bahasa**

Mohammed Azlan Mis
azlan_ukm@yahoo.com.my
Pusat Pengajian Bahasa dan Linguistik
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan
Universiti Kebangsaan Malaysia

Abstrak

Pola pilihan bahasa yang digunakan antara suku kaum di Sarawak merupakan bahasa perhubungan utama atau lebih dikenali sebagai *lingua franca*. Yang dimaksudkan dengan *lingua franca* dalam kajian ini adalah bahasa yang digunakan untuk berkomunikasi di antara penutur yang bahasa pertama mereka berbeza satu sama lain bersandarkan teori pilihan bahasa. Bahasa untuk berkomunikasi ini biasanya adalah bahasa yang paling banyak dan kerap digunakan dalam kehidupan seharian. Di negeri Sarawak terdapat pelbagai suku kaum yang menggunakan bahasanya sendiri. Pada masa yang sama, mereka juga menggunakan bahasa perhubungan yang menjadi milik bersama, difahami, sesuai dan tidak menimbulkan masalah komunikasi. Di negeri Sarawak, bahasa yang paling ramai penuturnya ialah bahasa Iban. Secara khususnya, artikel ini merupakan kajian tinjauan di lapangan yang menggunakan borang soal selidik dan temu bual tidak formal. Hasil kajian menunjukkan pola bahasa Iban dan dialek Melayu Sarawak dipilih sebagai bahasa perhubungan yang utama di Sarikei, Sarawak. Bahasa Iban digunakan dalam situasi tidak formal sementara dialek Melayu Sarawak dalam situasi formal.

Katakunci: *lingua franca*, pilihan bahasa, suku kaum, dialek Melayu Sarawak, bahasa Iban.

Lingua Franca In Sarawak: The Application Of Language Choice Theory

Abstract

The language choice of these ethnic groups in communicating between one another represents the language of communication also known as the *lingua franca*. *Lingua franca* in this study refers to a language used to communicate between speakers with different native languages. The language of communication is usually the language often used in everyday life based on language choice theory. In the state of Sarawak, there are many ethnic groups with their own native languages. However, at the same time, they also use a common language of communication which is appropriate, comprehensible and does not raise communication problems. In Sarawak, the language with the highest number of speakers is the Iban language. This is based on the distribution of population in the said state. This research includes a field survey which employs questionnaires and informal interviews. The findings of this research illustrate that the Iban language and Sarawak

Malay dialect are chosen as the lingua franca in Sarikei, Sarawak. Iban is used in informal settings while Sarawak Malay is used in formal ones.

Keywords: lingua franca, language choice, ethnic groups, Sarawak Malay dialect, Iban language.